

REGLUGERÐ RÁÐSINS (EB) nr. 307/1999**frá 8. febrúar 1999**

um breytingu á reglugerð (EBE) nr. 1408/71 um beitingu almannatryggingareglna gagnvart launþegum, sjálfstætt starfandi einstaklingum og fjölskyldum þeirra sem flytjast milli aðildarríkja og reglugerð (EBE) nr. 574/72 sem kveður á um framkvæmd reglugerðar (EBE) nr. 1408/71, með það í huga að rýmka gildissvið þeirra þannig að þær nái til námsmanna

RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum 51. og 235. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar ⁽¹⁾, sem er lögð fram að höfðu samráði við framkvæmdaráð um félagslegt öryggi farandlaunþega,

með hliðsjón af álitni Evrópuþingsins ⁽²⁾,

með hliðsjón af álitni efnahags- og félagsmálanefndarinnar ⁽³⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Í c-lið 3. gr. í sáttmálanum er mælt fyrir um að í starfsemi bandalagsins felist, samkvæmt sáttmálanum, afnám hindrana á frjálsum fólksflutningum milli aðildarríkjana.
- 2) Í 7. gr. a í sáttmálanum er kveðið á um að innri markaðurinn skuli ná til svæðis án innri landamæra þar sem tryggðir eru, samkvæmt ákvæðum sáttmálans, frjálsir vöruflutningar, frjálsir fólksflutningar, frjáls þjónustustarfsemi og frjálsir fjármagnsflutningar.
- 3) Með það að markmiði að tryggja rétt launþega og sjálfstætt starfandi einstaklinga til frjálsrar farar og afnema þær hindranir sem sköpuðust á sviði almannatrygginga ef aðeins innlendum lögum er beitt samþykkti ráðið, á grundvelli 51. og 235. gr. sáttmálans, reglugerð (EBE) nr. 1408/71 um beitingu almannatryggingareglna gagnvart launþegum, sjálfstætt starfandi einstaklingum og fjölskyldum þeirra sem flytjast milli aðildarríkja ⁽⁴⁾ og reglugerð (EBE) nr. 574/72 sem kveður á um framkvæmd reglugerðar (EBE) nr. 1408/71 ⁽⁵⁾.
- 4) Enn fremur er rétt að rýmka gildissvið reglugerðar (EBE) nr. 1408/71 þannig að hún nái í meginatriðum til sérstakra bótakerfa fyrir námsmenn.
- 5) Námsmenn, sem flytjast milli aðildarríkja, njóta ekki nægilegrar verndar á sviði almannatrygginga ef aðeins innlendum lögum er beitt. Til að rétturinn til frjálsrar farar komi til framkvæmda að fullu er nauðsynlegt að samræma þau almannatryggingakerfi sem þeir heyra undir.

⁽¹⁾ Stjtið. EB C 46, 20. 2. 1992, bls. 1.

⁽²⁾ Stjtið. EB C 94, 13. 4. 1992, bls. 326.

⁽³⁾ Stjtið. EB C 98, 21. 4. 1992, bls. 4.

⁽⁴⁾ Stjtið. EB L 149, 5. 7. 1971, bls. 2. Reglugerðinni var síðast breytt með reglugerð (EB) nr. 1606/98 (Stjtið. EB L 209, 25. 7. 1998, bls. 1).

⁽⁵⁾ Stjtið. EB L 74, 27. 3. 1972, bls. 1. Reglugerðinni var síðast breytt með reglugerð (EB) nr. 1606/98 (Stjtið. EB L 209, 25. 7. 1998, bls. 1).

- 6) Til að gæta sanngirni er rétt að láta sérreglur, er gilda um launþega og sjálfstætt starfandi einstaklinga, einnig taka til námsmanna. Til einföldunar og glöggvunar er rétt að bæta þessum ákvæðum við þau ákvæði sem gilda þegar um launþega og sjálfstætt starfandi einstaklinga og aðstandendur þeirra.
- 7) Aðlaga ber reglugerðir (EBE) nr. 1408/71 og (EBE) nr. 574/72 eftir því sem ástæða er til og láta ákvæði þeirra taka til námsmanna sem flytjast milli aðildarríkja, að teknu tilliti til sérstöðu þeirra, sérkenna þeirra kerfa þar sem þeir njóta tryggingar og þeirra bóta sem þeir eiga rétt á.
- 8) Þótt ekki hafi verið unnt að setja reglur um hvaða löggjöf skuli gilda um námsmenn vegna sérstöðu þeirra er engu að síður æskilegt að koma, eftir því sem unnt er, í veg fyrir að þeir séu látnir greiða tvöföld iðgjöld eða njóti tvöfalds bótaréttar.
- 9) Nauðsynlegt er að aðlaga VI. viðauka við reglugerð (EBE) nr. 1408/71 í kjölfar aðlögunar á meginmáli hennar.
- 10) Á grundvelli þeirrar sérstöðu Lúxemborgar að tryggja öllum námsmönnum við nám erlendis rétt til heilsugæslu er réttlæt看legt að veita þeim sjálfkrafa undanþágu frá aðild að sjúkratryggingakerfum í námslandi sínu.
- 11) Vegna sérstöðu námsmanna hefur ekki reynst unnt að koma á heildstæðu samræmingarkerfi varðandi rétt námsmanna til almannatrygginga innan bandalagsins, einkum að því er varðar örorkubætur. Almennatryggingabætur, sem standa námsmönnum til boða í aðildarríkjunum, eru afar misjafnar, einkum að því er varðar sérstakar iðgjaldsfrjálsar bætur sem eiga að greiða niður viðbótarkostnað við umönnun og hreyfímál fatlaðra. Dómstóll Evrópu-bandalaganna hefur viðurkennt að hinar nákvæmu reglur um veitingu tiltekinna bóta tengjast náíð tilteknum efnahagslegum og félagslegum aðstæðum. Af þeim sökum er réttlæt看legt að heimila takmarkaðar undanþágu frá reglum um samræmingu tímabila í 2. mgr. 10. gr. a í reglugerð (EBE) nr. 1408/71.
- 12) Í sáttmálanum er ekki að finna þær heimildir sem eru nauðsynlegar til að gera viðeigandi ráðstafanir á sviði almannatrygginga fyrir námsmenn og af þeim sökum er réttlæt看legt að styðjast við 235. gr. auk 51. gr.
- 13) Reglugerð þessi gildir með fyrirvara um skilyrði sem mælt er fyrir um í tilskipun 93/96/EBE ⁽¹⁾ um búseturétt námsmanna.

SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA:

1. gr.

Eftirfarandi breytingar eru hér með gerðar á reglugerð (EBE) nr. 1408/71:

1. Ákvæðum 1. gr. er breytt sem hér segir:

a) eftirfarandi liður bætist við á eftir c-lið:

„ca) „námsmaður“: einstaklingur, annar en launþegi eða sjálfstætt starfandi einstaklingur eða aðstandandi hans eða eftirlifandi í skilningi þessarar reglugerðar sem er við almennt nám eða starfsnám er lýkur með útgáfu vottorðs um menntun og hæfi sem yfirvöld aðildarríkis viðurkenna og er tryggður samkvæmt almannatryggingakerfi eða sérstöku tryggingakerfi fyrir námsmenn;“

⁽¹⁾ Stjótt. EB L 317, 18. 12. 1993, bls. 59.

- b) í stað orðanna „launþeginn eða hinn sjálfstætt starfandi einstaklingur“ í i-lið f-liðar og orðanna „launþega eða sjálfstætt starfandi einstaklings“ í ii-lið f-liðar komi „launþeginn, hinn sjálfstætt starfandi einstaklingur eða námsmaður“ og „launþega, sjálfstætt starfandi einstaklings eða námsmanns“;

2. eftirfarandi komi í stað 2. gr.:

„2. gr.

Tryggðir einstaklingar

1. Reglugerð þessi gildir um launþega eða sjálfstætt starfandi einstaklinga og um námsmenn sem heyra undir eða hafa heyrt undir löggjöf eins eða fleiri aðildarríkja og eru ríkisborgarar eins aðildarríkis eða eru ríkisfangslausir eða flóttamenn búsettir í einhverju aðildarríkjanna auk aðstandenda þeirra og eftirlifenda.
2. Reglugerð þessi gildir um eftirlifendur launþega eða sjálfstætt starfandi einstaklinga og eftirlifendur námsmanna sem heyrt hafa undir löggjöf eins eða fleiri aðildarríkja, óháð þjóðerni þeirra, þar sem eftirlifendur þeirra eru ríkisborgarar eins aðildarríkis, ríkisfangslausir eða flóttamenn sem búa í einhverju aðildarríkjanna.“;
3. varðar aðeins þýska textann;
4. orðin „launþega eða sjálfstætt starfandi einstaklinga“ í 2. mgr. 10. gr. falli niður;
5. ákvæði 22. gr. c falli niður;
6. eftirfarandi þáttur bætist við í 1. kafla III. bólsks:

„5. þáttur a“

Einstaklingar við nám eða starfsnám og aðstandendur þeirra

34. gr. a

Sérákvæði um námsmenn og aðstandendur þeirra

Ákvæði 18. gr., 19. gr., 22. gr. (a- og c-liður 1. mgr., önnur undirgrein 2. mgr. og 3. mgr.), 23. gr., 24. gr. og 6. og 7. þáttar gilda á hliðstæðan hátt um námsmenn og aðstandendur þeirra, eftir því sem við á.

34. gr. b

Sameiginleg ákvæði

Einstaklingur sem um getur í 1. og 3. mgr. 22. gr. og 34. gr. a og dvelur í öðru aðildarríki en lögbæru ríki við almennt nám eða starfsnám, er lýkur með útgáfu vottorðs um menntun og hæfi sem yfirvöld aðildarríkis viðurkenna, og þeir aðstandendur hans, sem dvelja hjá honum, skulu falla undir ákvæði a-liðar 1. mgr. 22. gr. ef upp koma tilvik þar sem bóta er þörf við dvöl á yfirráðasvæði aðildarríkisins þar sem hann er við almennt nám eða starfsnám.“;

7. í stað orðanna „hvorki gilda gagnvart launþegum eða sjálfstætt starfandi einstaklingum né aðstandendum þeirra“ í 3. mgr. 35. gr. komi „ekki gilda gagnvart einstaklingum“;
8. eftirfarandi þáttur bætist við í 4. kafla III. bólsks:

„5. þáttur

Námsmenn

63. gr. a

Ákvæði 1. til 4. þáttar gilda á hliðstæðan hátt um námsmenn.“;

9. eftirfarandi grein bætist við:

„66. gr. a

Námsmenn

Ákvæði 64. til 66. gr. gilda á hliðstæðan hátt um námsmenn og aðstandendur þeirra.“;

10. eftirfarandi grein bætist við:

„76. gr. a

Námsmenn

Ákvæði 72. gr. gilda á hliðstæðan hátt um námsmenn.“;

11. eftirfarandi grein bætist við:

„95. gr. d

Bráðabirgðaákvæði vegna námsmanna

1. Þessi reglugerð veitir námsmönnum, aðstandendum þeirra eða eftirlifendum engan bótarétt vegna tímabila fyrir 1. maí 1999.

2. Við ákvörðun á rétti til bóta í samræmi við ákvæði þessarar reglugerðar skal taka tillit til allra tryggingatímabila og, eftir því sem við á, starfstímabila launþega eða sjálfstætt starfandi einstaklinga eða búsetutímabila sem er lokið samkvæmt löggjöf aðildarríkis fyrir 1. maí 1999.

3. Með fyrirvara um ákvæði 1. mgr. veitir þessi reglugerð jafnvel rétt til bóta vegna tilviks sem kom fram fyrir 1. maí 1999.

4. Allar bætur, sem hafa ekki verið veittar eða felldar niður um tíma vegna þjóðernis eða búsetustaðar hlutaðeigandi einstaklings, skulu greiddar eða greiðslur teknar upp að nýju frá 1. maí 1999, leggi hlutaðeigandi einstaklingur fram beiðni um það, að því tilskildu að réttur sem hefur verið viðurkenndur áður hafi ekki þegar verið bættur með eingreiðslu.

5. Ef beiðnin, sem um getur í 4. mgr., er lögð fram innan tveggja ára frá 1. maí 1999 skulu þau réttindi, sem námsmenn, aðstandendur þeirra eða eftirlifendur ávinna sér samkvæmt þessari reglugerð, gilda frá þeim degi og skal óheimilt að beita lagaákvæðum aðildarríkis um missi eða fyrningu réttinda gagnvart hlutaðeigandi einstaklingum.

6. Ef beiðnin, sem um getur í 4. mgr., er lögð fram eftir að tveggja ára fresturinn frá 1. maí 1999 er liðinn gilda þau réttindi, sem hafa ekki þegar tapast eða fyrnst, frá þeim degi sem beiðnin er lögð fram, nema í þeim tilvikum þar sem lagaákvæði aðildarríkis eru hagstæðari.“;

12. eftirfarandi breytingar eru gerðar á VI. viðauka:

a) eftirfarandi liður bætist við í þættinum „D. SPÁNN“:

„9. Viðurkenning bóta í sérstöku spænsku bótakerfi fyrir námsmenn („Seguro Escolar“) byggist ekki á því að trygginga-, starfs- og búsetutímabilum sé lokið eins og þau eru skilgreind í r-, s- og sa-lið 1. gr. reglugerðarinnar. Spænsku stofnanirnar geta því ekki gefið út viðeigandi vottorð er varða söfnun tímabila.

Sérstakt spænskt bótakerfi fyrir námsmenn tekur þó til námsmanna sem eiga ríkisfang í öðrum aðildarríkjum og stunda nám á Spáni, með sömu skilyrðum og eiga við um námsmenn með spænskt ríkisfang.“;

b) eftirfarandi liður bætist við í þættinum „I. LÚXEMBORG“:

„8. Einstaklingar, sem falla undir sjúkratryggingakerfi í Stórhertogadæminu Lúxemborg og stunda nám í öðru aðildarríki, eru undanþegnir kröfu um að skrá sig sem námsmenn í námslandi sínu.“;

c) eftirfarandi liður bætist við í þættinum „O. BRESKA KONUNGRÍKID“:

„21. Ákvæði 2. mgr. 10. gr. a í reglugerðinni um bætur, sem eru ætlaðar sem sérstök vernd fyrir fatlaða, skulu ekki gilda að því er varðar námsmenn, aðstandendur þeirra eða eftirlifendur.“

2. gr.

Í stað 120. gr. reglugerðar (EBE) nr. 574/72 komi eftirfarandi::

„120. gr.

Einstaklingar við almennt nám eða starfsnám

Ákvæði þessarar reglugerðar, að 10. gr og 10. gr. a frátöldum, skulu gilda á hliðstæðan hátt um námsmenn, eftir því sem við á.“

3. gr.

Reglugerð þessi öðlast gildi á fyrsta degi þriðja mánaðar eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna*.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Brussel 8. febrúar 1999.

Fyrir hönd ráðsins
O. LAFONTAINE
forseti